

Ответы и критерии оценивания

Ответы	Критерии	Максимальный балл
<p>Задание 1. Фонетика – тел ғилеменең телмәр өндәре һәм уларзың яһалышын өйрәнгән бүлеге. Лексикология – телдәге бөтә һүззәр йыйылмаһын, һүззәрзе, уларзың тәбиғәтен, үз-ара бәйләнешен өйрәнә торған бүлек . Синтаксис – тел ғилеменең һүзбәйләнештәрзең һәм һөйләмдәрзең яһалыу юлдарын, уларзың төзөлөшөн өйрәнгән бүлеге. Башка бүлектәр: Морфология, фразеология, орфография, орфоэпия, пунктуация һ.б.</p>	<p>по 1 баллу – за каждый правильно указанный термин</p>	8 баллов
<p>Задание 2. Көйә – кайғыра; күп мәғәнәле һүз: йән көйә, табала бәрәңге көйә, эселә үлән көйә – күсмә мәғәнәлә кулланылған.</p>	<p>по 1 баллу – за каждое правильное определение значения</p>	5 баллов
<p>Задания 3. Күплек ялғауы, төшөм һәм урын-вакыт килеш ялғаулары</p>	<p>по 1 баллу – за каждый правильно указанный аффикс</p>	3 балла
<p>Задание 4. Төп килеш Ағайымдар Эйәлек килеш Ағайымдарзың Төбәү килеш Ағайымдарға Төшөм килеш Ағайымдарзы Урын-вакыт килеш Ағайымдарза Сығанак килеш Ағайымдарзан</p>	<p>по 1 баллу – за каждый правильно указанный аффикс</p>	6 баллов
<p>Задание 5. <i>Һөнәр</i> – исем, башланғыс формаһы – һөнәр, уртаклык исем, төп килештә, берлектә, 3-сө зат эйәлек ялғауы кабул иткән, яһалышы буйынса тамыр һүз, һөйләмдә эйә булып килгән.</p>	<p>по 1 баллу – за каждый правильно указанный термин</p>	4 балла
<p>Задание 6. Хыялланыу – исем кылым тыңлап – хәл кылым тороусы – сифат кылым көлөп – хәл кылым</p>	<p>по 1 баллу – за каждый правильно указанный вид глагола</p>	4 балла
<p>Задание 7.</p>	<p>3 балла – за верно указанную</p>	6 баллов

Окшатыу һүззәре, рәүеш хәле булып киләләр	часть речи	
Задание 8. 1-се һөйләм 2-се һөйләмгә <i>кайза</i> – <i>шунда</i> парлы мөнәсәбәтле һүззәр ярзамында бәйләнгән, 2-се һөйләмдә 3-сө һөйләмгә бәйләнәү сараһы – интонация, йәғни көттөрөү паузаһы.	по 2 балла – за верно указанный вид связи между частями предложения	6 баллов
Задание 9. Был һөйләмдә кылым юк	5 баллов - за полный правильный ответ	5 баллов
Задание 10. Теркәүесчез тезмә кушма һөйләм	1 балл – за все верно указанные виды связи между частями предложения	10 баллов
Задание 11. Мәсәлә, “Башкорт теленең һүзлеге”ндә был һүззәң 7 мәғәнәһе бирелә, уның менән яһалған 20-ләп фразеологик берәмек теркәлгән (М., 1993, 338-339-сы биттәр). З.Ғ.Ураксиндың “Башкорт теленең фразеологик һүзлеге”ндә 60 фразеологик берәмек бирелгән (Өфө, 1996, 230-236-сы биттәр): Тел аскысы, тел асылыу, тел асыу, тел ауызға һыймау, тел барыу, тел әйләнәү, тел биҫтәһе, тел болғау, тел бәйләнәү, телгә алыу, телгә бөткән, телгә киләү, телгә һалышыу, телдә аркыры тешләү, телдә йотоу, телдә һөйәге юк, телдә тешләү, телдә тыйыу, телдән калыу, телдән табыу, телдән төшмәү, телдән калыу, телдән языу, теле ауызына һыймай, теле менән тирмән тарта, теленә шайтан төкөргән, телен кысқартыу, телендә йоторлок, телер калыр инеме, теленә тилсә сыккыры, теле озон, теле осло, теле үткер, теле сарлап куйған кеүек, теле телгә йокмай һ.б.	по 1 баллу – за каждое правильное определение значения	10 баллов
Задание 12. <i>Бәтә тирә-як: таузар, таштар, агастар, үләндәр, сәскәләр, йәнлектәр, кош-корттар – бәтәһе лә қояш сығасағын һизгән төслә, тынысланып, иркен һулыш алып ебәрзәләр.</i> (М.Кәрим).	2 балла - за каждый верно указанный знак препинания	10 баллов

Задание 13. Эйәлек килештә	5 баллов - за полный правильный ответ	5 баллов
Задание 14. Был һөйләмдә тиң киҫәктәр юк	8 баллов - за полный правильный ответ	8 баллов
Задание 15. Өс һөйләмдән төзөлгән	10 баллов - за полный правильный ответ	10 баллов
Максимальный балл за все задания – 100 баллов		